

B.

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2010. gada 21. oktobrī*

Lieta C-306/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LES 35. pantam, ko *Cour constitutionnelle* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 24. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 31. jūlijā, tiesvedībā saistībā ar

I. B. apcietināšanai izsniegtā Eiropas apcietināšanas ordera izpildi.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši K. Šimans [*K. Schiemann*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), K. Toadere [*C. Toader*] un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerālvokāts P. Kruss Viljalons [*P. Cruz Villalón*],
sekretārs M. A. Godisārs [*M.-A. Gaudissart*], nodaļas vadītājs,

* Tiesvedības valoda — franču.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 11. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *I. B.* vārdā — P. Užē [*P. Huget*], advokāts,

— Beļģijas valdības vārdā — T. Materne [*T. Materne*], pārstāvis, kam palīdz
Ž. Burtembūrs [*J. Bourtembourg*] un F. Belflamme [*F. Belleflamme*], advokāti,

— Vācijas valdības vārdā — J. Mellers [*J. Möller*] un J. Kempere [*J. Kemper*], pārstāvji,

— Austrijas valdības vārdā — E. Rīdls [*E. Riedl*], pārstāvis,

— Polijas valdības vārdā — M. Dovgelevičs [*M. Dowgielewicz*], pārstāvis,

— Zviedrijas valdības vārdā — A. Falka [*A. Falk*] un Š. Meijere-Seica [*C. Meyer-Seitz*], pārstāves,

- Apvienotās Karalistes valdības vārdā — I. Rao [*I. Rao*], pārstāve,

- Eiropas Savienības Padomes vārdā — O. Petersens [*O. Petersen*] un I. Gurovs [*I. Gurov*], pārstāvji,

- Eiropas Komisijas vārdā — R. Trousterss [*R. Troosters*] un S. Grīnheida [*S. Grünheid*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2010. gada 6. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV L 190, 1. lpp.; OV Īpašais izdevums latviešu valodā: 19. nod., 6. sēj., 34. lpp.), 3. panta, 4. panta 6. punkta un 5. panta 1. un 3. punkta interpretāciju, kā arī minēto 4. panta 6. punkta un 5. panta 3. punkta spēkā esamību.

- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar Eiropas apcietināšanas ordera, kuru *Tribunalul București* (Bukarestes tiesa) (Rumānija) (turpmāk tekstā arī — “izsniegšanas tiesu iestāde Rumānijā”) 2007. gada 13. decembrī izsniegusi attiecībā uz Beļģijā dzīvojošu

Rumānijas pilsoni *I. B.*, lai izpildītu četru gadu ieslodzījuma sodu, kas piespriests ar aizmuguriski taisītu tiesas nolēmumu, izpildes, ko veic *Tribunal de première instance de Nivelles* [Niveles Pirmās instances tiesa] (Beļģija) (turpmāk tekstā arī — “izpildes tiesu iestāde Beļģijā”), procedūru.

Atbilstošās tiesību normas

Eiropas Savienības tiesības

- 3 No 1999. gada 1. maija *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* publicētās informācijas par Amsterdamas līguma spēkā stāšanās datumu (OV L 114, 56. lpp.) izriet, ka Beļģijas Karaliste saskaņā ar LES 35. panta 2. punktu ir nākusi klajā ar deklarāciju, ar kuru tā ir atzinusi Tiesas kompetenci lemt LES 35. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētajā kārtībā.
- 4 Atbilstoši LESD pievienotā 36. protokola par pārejas noteikumiem 10. panta 1. punktam saistībā ar Savienības tiesību aktiem, kuri ir pieņemti pirms Lisabonas līguma stāšanās spēkā, Tiesas pilnvaras saskaņā ar LES VI sadaļu paliek tādas pašas pat tad, ja tās ir atzītas saskaņā ar LES 35. panta 2. punktu.

Pamatlēmums 2002/584

- 5 Pamatlēmuma 2002/584 preambulas pirmais, piektais, desmitais un divpadsmitais apsvērumi ir izteikti šādā redakcijā:

“(1) Saskaņā ar 1999. gada 15. un 16. oktobra Eiropadomes Tamperes sanāksmes secinājumiem [...] starp dalībvalstīm ir jāatceļ formālā izdošanas procedūra attiecībā uz personām, kas mēģina izvairīties no soda izciešanas pēc tam, kad attiecībā uz tām pieņemts galīgs spriedums, un ir jāpaātrina izdošanas procedūras attiecībā uz personām, kuras tur aizdomās par nodarījuma izdarīšanu.

[..]

(5) Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu liek atcelt izdošanu starp dalībvalstīm un to aizstāt ar nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm. Ieviešot jaunu, vienkāršotu sistēmu, saskaņā ar kuru notiesātas vai aizdomās turētas personas nodod sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, būs iespējams izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemīt pastāvošajām izdošanas procedūrām. Tradicionālās sadarbības attiecības, kas līdz šim pārsvarā pastāvēja starp dalībvalstīm, ir jāaizvieto ar sistēmu, kura brīvības, drošības un tiesiskuma telpā paredz brīvu tiesu nolēmumu apriņķi krimināllietās un kas attiecas gan uz procesuālajiem, gan uz galīgajiem nolēmumiem.

[..]

- (10) Eiropas apcietināšanas ordera mehānisms [mehānisma] pamatā ir augsta dalībvalstu savstarpēja uzticība. Tā īstenošanu var apturēt tikai gadījumā, ja viena no dalībvalstīm nopietni un vairākkārt pārkāpj principus, kas paredzēti [LES] 6. panta 1. punktā, ko konstatē Padome, ievērojot [LES] 7. panta 1. punktu, ar sekām, kas izklāstītas attiecīgā līguma 7. panta 2. punktā.

[..]

- (12) Šajā pamatlēmumā ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti [LES] 6. pantā un atspoguļoti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, īpaši tās VI nodaļā.
[..]

[..]”

6 Pamatlēmuma 2002/584 1. pantā ir noteikts:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto [meklēto] personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums [ne]groza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti [LES] 6. pantā.”

- 7 Šā pamatlēmuma 2. panta ar virsrakstu “Eiropas apcietināšanas ordera piemērošanas joma” 1. punktā ir noteikts:

“Eiropas apcietināšanas orderi var izsniegt par darbībām, par kurām izsniegšanas dalībvalsts tiesībās paredzēts brīvības atņemšanas sods [..], vai par jau piespriestu sodu vai jau piemērotu drošības līdzekli, kuru ilgums ir vismaz četri mēneši.”

- 8 Minētā pamatlēmuma 3. pantā ir uzskaitīti trīs “Eiropas apcietināšanas ordera obligātas neizpildīšanas pamat[i]”.
- 9 Tā paša pamatlēmuma 4. pantā ar virsrakstu “Eiropas apcietināšanas ordera fakultatīvas neizpildīšanas pamat[i]” minētie pamati ir noteikti septiņos punktos. Šā panta 6. punktā šajā ziņā ir noteikts:

“Izpildes tiesu iestāde var atteikt Eiropas apcietināšanas ordera izpildīšanu:

[..]

6. Ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei, ja pieprasītā [meklētā] persona paliek [dzīvo] izpildes dalībvalstī, ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents un šī valsts apņemas izpildīt spriedumu vai piespiedu līdzekli [drošības līdzekli] saskaņā ar tās tiesību aktiem.”
- 10 Pamatlēmuma 2002/584 5. panta ar virsrakstu “Garantijas, kas izsniegšanas dalībvalstij jāsniedz īpašos gadījumos” redakcija ir šāda:

“Izpildes dalībvalsts tiesībās var noteikt, ka izpildes tiesu iestāde izpilda Eiropas apcietināšanas orderi ar šādiem nosacījumiem:

1. Ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts, lai izpildītu sodu vai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kas piespriests aizmuguriski, un ja pavēste nav tikusi tieši izsniegta attiecīgajai personai vai ja tā citādi nav informēta par tiesas sēdes vietu un laiku un tāpēc nolēmums pieņemts aizmuguriski, tad nodošanu var pakļaut [pakārtot] nosacījumam, ka izsniegšanas tiesu iestāde sniedz garantijas, ko uzskata par pietiekamām, lai garantētu personai, par kuru izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, ka tai būs iespēja lūgt lietas atkārtotu iztiesāšanu izsniegšanas dalībvalstī un ka tā tiks tiesāta klātienē;

[..]

3. Ja persona, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis tās kriminālvajāšanai, ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents, tad nodošanu var pakļaut [pakārtot] nosacījumam, ka personu pēc tās nopratināšanas nogādā atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai [tā tajā] izciestu brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu

līdzekli [tai tiktu piemērots ar brīvības atņemšanu saistītais drošības līdzeklis], kas tai piespriests izsniegšanas dalībvalstī.”

- 11 Šā pamatlēmuma 8. pantā ar virsrakstu “Eiropas apcietināšanas ordera saturs un forma” ir noteikts:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ietver šādu informāciju, kas izkārtota formā, kas norādīta pielikumā [Eiropas apcietināšanas orderī norāda šādu atbilstoši pielikumā esošajai veidlapai noformētu informāciju]:

[..]

- c) pierādījums tam, ka pastāv izpildāms spriedums, lēmums par apcietinājuma piemērošanu [apcietināšanas orderis] vai jebkurš cits izpildāms tiesas nolēmums ar tādu pašu spēku, kas ietilpst 1. un 2. panta piemērošanas jomā;

[..]

- f) piespriestais sods, ja spriedums ir galīgs, vai sodu robežas, ko par nodarījumu paredz izsniegšanas dalībvalsts tiesības;

[..].”

12 Minētā pamatlēmuma 15. panta 2. punktā ir noteikts:

“Ja izpildes tiesu iestāde uzskata, ka informācija, ko paziņojusi izsniegšanas dalībvalsts, ir nepietiekama, lai ļautu pieņemt lēmumu par nodošanu, tā lūdz, lai steidzami piegādā vajadzīgo papildu informāciju, konkrēti to, kas attiecas uz 3. līdz 5. pantu un 8. pantu [..].”

13 Pamatlēmuma 2002/584 32. pantā ir noteikts:

“Uz izdošanas lūgumiem, kas saņemti līdz 2004. gada 1. janvārim, attiecas pastāvošie tiesību akti par izdošanu. Uz lūgumiem, kas saņemti pēc šīs dienas, attiecas noteikumi, ko dalībvalstis pieņēmušas uz šī pamatlēmuma pamata. Tomēr šī pamatlēmuma pieņemšanas brīdī Padomē ikviens dalībvalsts var izdarīt deklarāciju, kurā tā norāda, ka tā kā izpildu dalībvalsts saskaņā ar izdošanas mehānismu, kas piemērojams pirms 2004. gada 1. janvāra, turpinās izskatīt lūgumus, kas attiecas uz darbībām, kas izdarītas pirms tās norādīta datuma. Attiecīgais datums nevar būt vēlāks par 2002. gada 7. augustu. Minēto deklarāciju publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*. To var atsaukt jebkurā brīdī.”

Pamatlēmums 2009/299/TI

14 Ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/299/TI, ar ko groza Pamatlēmumus 2002/584/TI, 2005/214/TI, 2006/783/TI, 2008/909/TI un 2008/947/TI, tādējādi stiprinot personu procesuālās tiesības un veicinot savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz aizmuguriskiem nolēmumiem (OV L 81, 24. lpp.), kurš saskaņā ar tā 8. panta 1. punktā noteikto dalībvalstīm ir jāievieš līdz 2011. gada

28. martam, tika atcelts Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 1. punkts un tajā iekļauts jauns 4.a pants.

- 15 Tomēr minēto 4.a pantu ar virsrakstu "Aizmuguriski nolēmumi" aizmugurisku nolēmumu atzīšanai un izpildei piemēro tikai kopš 2011. gada 28. marta.

Valstu tiesības

Beļģijas tiesību akti

- 16 Ar 2003. gada 19. decembra Likumu par Eiropas apcietināšanas orderi (2003. gada 22. decembra *Moniteur belge*, 60075. lpp.; turpmāk tekstā — "Likums par Eiropas apcietināšanas orderi") Pamatlēmums 2002/584 ir transponēts valsts tiesībās.
- 17 Jautājumā, pirmkārt, par Eiropas apcietināšanas ordera obligātas neizpildīšanas pamatiem šā likuma 4. pantā ir noteikts:

"Eiropas apcietināšanas ordera izpildi atsaka šādos gadījumos:

[..]

5) ja ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka, izpildot Eiropas apcietināšanas orderi, tiks aizskartas attiecīgās personas [LES] 6. pantā paredzētās pamattiesības.”

18 Jautājumā, otrkārt, par Eiropas apcietināšanas ordera fakultatīvas neizpildīšanas pamatiem minētā likuma 6. pantā ir piebilsts:

“Izpildi drīkst atteikt šādos gadījumos:

[..]

4) ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts soda izpildei vai drošības līdzekļa piemērošanai gadījumā, kad attiecīgā persona ir Beļģijas pilsonis vai dzīvo Beļģijā un Beļģijas kompetentās iestādes apņemas izpildīt šo sodu vai piemērot šo drošības līdzekli saskaņā ar Beļģijas tiesisko regulējumu;

[..]”

19 Attiecībā uz lēmuma, kas pieņemts saskaņā ar Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 6. panta 4. punktu, faktisku izpildi 1990. gada 23. maija Likuma par notiesāto personu nodošanu starp valstīm, nosacīti notiesāto personu vai nosacīti atbrīvoto personu uzraudzības pārņemšanu un nodošanu, kā arī brīvības atņemšanas sodu izpildes un ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekļu piemērošanas pārņemšanu un nodošanu (1990. gada 20. jūlija *Moniteur belge*, 14304. lpp.) — redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2005. gada 26. maija likumu (2005. gada 10. jūnija *Moniteur*

belge, 26718. lpp.; turpmāk tekstā — “Likums par nodošanu”), — 18. panta 2. punktā ir noteikts:

“Saskaņā ar [...] Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 6. panta 4. punktu pieņemta tiesas nolēmuma rezultātā tiek pārņemta šajā tiesas nolēmumā norādītā brīvības atņemšanas soda izpilde vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa piemērošana. Brīvības atņemšanas sodu izpilda vai ar brīvības atņemšanas saistītu drošības līdzekli piemēro saskaņā ar šā likuma noteikumiem.”

- 20 Likuma par nodošanu 18. pants, kas ir iekļauts tā VI nodaļā ar virsrakstu “Ārvalstīs piespriestu brīvības atņemšanas sodu izpilde un ar brīvības atņemšanu saistītu piespiedu līdzekļu piemērošana Beļģijā”, ir skatāms kopā ar šā likuma 25. pantu, kurā ir noteikts:

“V un VI nodaļas noteikumi nav piemērojami aizmuguriski taisītiem notiesājošiem nolēmumiem krimināllietās, izņemot 18. panta 2. [punktā] noteiktos gadījumus, kad aizmuguriski taisītais notiesājošais nolēmums ir ieguvis *res judicata* spēku.”

- 21 Jautājumā, treškārt, par garantijām, kuras jāievēro izsniegšanas dalībvalstij, Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 7. un 8. pantā ir transponēti attiecīgi Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 1. un 3. punkts. Attiecībā uz soda, kas piespriests ar aizmuguriski pieņemtu lēmumu, izpildi šā likuma 7. pantā ir paredzēts:

“Ja Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts, lai izpildītu sodu vai piemērotu drošības līdzekli, kas piespriesti aizmuguriski, un ja attiecīgā persona ar pavēsti nav personiski uzaicināta piedalīties vai kā citādi informēta par tiesas sēdes laiku un vietu un tāpēc nolēmums pieņemts aizmuguriski, tad nodošanu var pakārtot nosacījumam, ka izsniegšanas tiesu iestāde sniedz garantijas, ko uzskata par pietiekamām, lai

nodrošinātu personai, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, ka tai būs iespēja lūgt lietas atkārtotu iztiesāšanu izsniegšanas valstī un tikt tiesātai klātienē.

Par pietiekamām garantijām pirmās daļas izpratnē uzskatāma tāda noteikuma esamība izsniegšanas valsts tiesībās, kurš paredz pārsūdzības iespēju un norāda šīs pārsūdzības iespējas izmantošanas nosacījumus, no kuriem izriet, ka persona tos varēs faktiski izmantot.”

22 Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 8. pantā ir noteikts:

“Ja persona, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis kriminālvaļāšanai, ir Beļģijas pilsonis vai dzīvo Beļģijā, tad nodošanu var pakārtot nosacījumam, ka personu pēc viņas tiesāšanas nogādā atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai viņa tajā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai viņai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistīto drošības līdzekli, kas viņai piespriesti izsniegšanas valstī.”

Rumānijas tiesību akti

23 Rumānijas Kriminālprocesa kodeksa 522.a pantā ir noteikts:

“Aizmuguriski tiesātu personu lietu atkārtota iztiesāšana izdošanas gadījumā.

Gadījumā, ja tiek lūgts izdot personu, kura ir tiesāta un notiesāta aizmuguriski, pēc notiesātā lūguma lietu pirmajā instancē izskatījusī tiesa drīkst to iztiesāt atkārtoti.

[Šā kodeksa] 405.–408. panta noteikumi ir piemērojami pēc analogijas.”

24 Minētā Kriminālprocesa kodeksa 405. pantā ir paredzēts:

“Pēc tam, kad pārskatīšanas lūgums ir ticis principā pieņemts, lietas izskatīšanu no jauna veic atbilstoši procesuālajiem noteikumiem, kas piemēroti, tiesājot pirmajā instancē.

Ja tiesa uzskata par vajadzīgu, tā no jauna pārbauda pierādījumus, kas iesniegti, tiesājot pirmoreiz vai principā pieņemot pārskatīšanas lūgumu.”

Pamata tiesvedība un prejudiciālie jautājumi

25 Ar 2000. gada 16. jūnija spriedumu *Tribunalul București* sodīja I. B. ar brīvības atņemšanu uz četriem gadiem par noziedzīgu nodarījumu saistībā ar nelikumīgām darbībām ar kodolvielām un radioaktīvām vielām. Ar 2001. gada 3. aprīļa spriedumu *Curtea de apel București* (Bukarestes Apelācijas tiesa) šo spriedumu atstāja negrozītu.

- 26 Abas šīs tiesas bija ļāvušas *I. B.* izciest viņam uz sacīkstes principu balstītu tiesvedību rezultātā piespriesto un apstiprināto sodu savā darba vietā, nevis ieslodzījumā.
- 27 Ar 2002. gada 15. janvāra nolēmumu *Curtea Supremă de Justiție* (Augstākā tiesa) (Rumānija), kā apgalvo iesniedzējtiesa — lemjot aizmuguriski un neinformējot *I. B.* personiski par tiesas sēdes laiku un vietu, atcēla iepriekš taisītos nolēmumus, kuros tika atļauts *I. B.* izciest viņam uz četriem gadiem piespriesto brīvības atņemšanas sodu savā darba vietā, un noteica, ka šis sods ir izpildāms ieslodzījumā.
- 28 Pēc tam, kad, kā apgalvo *I. B.*, tikušas rupji pārkāptas viņa tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, 2002. gada februārī viņš nolēma doties uz Beļģiju. Vēlāk, kopš 2002. oktobra, viņam pievienojās viņa sieva un abi viņa bērni.
- 29 2007. gada 11. decembrī *I. B.* Beļģijā tika aizturēts, pamatojoties uz lūgumu par pagaidu aizturēšanu, ko 2006. gada 10. februārī Rumānijas iestādes bija ievietojušas Šengenas Informācijas sistēmā (*SIS*), lai viņu aizturētu un nodotu minētajām iestādēm saistībā ar viņam piespriestā brīvības atņemšanas soda izpildi.
- 30 Uzskatot, ka šis lūgums par pagaidu aizturēšanu ir pielīdzināms Eiropas apcietināšanas orderim, *procureur du Roi* [Beļģijas prokuratūra] vērsās pie izmeklēšanas tiesneša, kurš ar 2007. gada 12. decembra rīkojumu nolēma atstāt *I. B.* nosacītā brīvībā līdz brīdim, kad tiks pieņemts galīgs lēmums par viņa nodošanu.

- 31 2007. gada 13. decembrī *Tribunalul București* attiecībā uz *I. B.* izsniedza Eiropas apcietināšanas orderi, lai izpildītu viņam Rumānijā uz četriem gadiem piespriesto brīvības atņemšanas sodu.
- 32 2007. gada 19. decembrī *I. B. Office des étrangers* [Ārvalstnieku birojā] iesniedza lūgumu piešķirt Beļģijā bēgļa statusu.
- 33 2008. gada 29. februārī *procureur du Roi* lūdza *Tribunal de première instance de Nivelles* atzīt izsniegšanas tiesu iestādes Rumānijā izsniegto apcietināšanas orderi par izpildāmu.
- 34 2008. gada 2. jūlijā *I. B.* tika atteikts bēgļa statuss un pakārtotā aizsardzība. Lieta par šo *Conseil du contentieux des étrangers* [Padome ārvalstnieku strīdu izskatīšanai bēgļu un imigrācijas jautājumos] 2009. gada martā apstiprināto atteikumu pašreiz atrodas izskatīšanā *Conseil d'État* [Valsts Padomē] (Beļģija).
- 35 2008. gada 22. jūlija rīkojumā *Tribunal de première instance de Nivelles*, pārbaudīdama, vai ir izpildīti nosacījumi, kuriem jāatbilst Eiropas apcietināšanas orderim, lai to varētu izpildīt, noteica, ka tas atbilst visām Likumā par Eiropas apcietināšanas orderi noteiktajām prasībām. It īpaši tā secināja, ka nav nopietna iemesla uzskatīt, ka, izpildot šo apcietināšanas orderi, tiktu aizskartas *I. B.* pamattiesības.
- 36 Šajā ziņā šī tiesa norāda, ka, lai arī pamata tiesvedībā aplūkotā Eiropas apcietināšanas ordera mērķis, protams, ir aizmuguriski taisīta tiesas nolēmuma izpilde, tomēr izsniegšanas tiesu iestāde Rumānijā ir sniegusi garantijas, kuras var tikt uzskatītas par pietiekamām Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 7. panta izpratnē, jo minētajā apcietināšanas orderī ir precizēts, ka saskaņā ar Rumānijas Kriminālprocesa kodeksa

522.a pantu lietu pēc aizmuguriski notiesātās personas lūguma var iztiesāt atkārtoti tā tiesa, kura izskatīja lietu pirmajā instancē.

- 37 *Tribunal de première instance de Nivelles* konstatēja, ka *I. B.* nevar atsaukties uz Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 6. panta 4. punktu, kurā paredzēts, ka Eiropas apcietināšanas ordera izpilde drīkst tikt atteikta, ja tas izsniegts soda izpildei gadījumā, kad attiecīgā persona dzīvo Beļģijā un kompetentās Beļģijas iestādes apņemas izpildīt šo sodu saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu.
- 38 Minētais atteikuma pamats attiecoties vienīgi uz aizmuguriski pieņemtiem notiesājošiem nolēmumiem, kuri ir ieguvuši *res judicata* spēku, kā tas ir precizēts Likuma par nodošanu 25. pantā apvienojumā ar tā 18. panta 2. punktu. Taču *I. B.* joprojām esot tiesības lūgt atkārtotu iztiesāšanu.
- 39 Turklāt minētā tiesa norāda, ka, lai arī Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi 8. pantā ir paredzēts, ka Beļģijā dzīvojošas personas, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis kriminālvajāšanai, nodošanu var pakārtot nosacījumam, ka personu pēc viņas tiesāšanas nogādā atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai viņa tajā izciestu viņai izsniegšanas dalībvalstī piespriesto sodu, šā likuma 7. pantā ir paredzēts, ka apcietināšanas orderi, kas pamatots ar aizmuguriski taisītu spriedumu, uzskata par izsniegtu soda izpildīšanai.
- 40 Uzskatot, ka šī atšķirīgā attieksme varētu radīt diskrimināciju, un ņemot vērā apstākli, ka *I. B.* dzīvo Beļģijā minēto tiesību normu izpratnē, *Tribunal de première instance de Nivelles*, pieņemot, ka šis 8. pants būtu jāinterpretē kā piemērojams tikai attiecībā uz Eiropas apcietināšanas orderi, kas izsniegts kriminālvajāšanai, nevis arī apcietināšanas orderi, kas izsniegts aizmuguriski piespriesta brīvības atņemšanas soda izpildei un kuru notiesātais joprojām var pārsūdzēt, vaicāja *Cour constitutionnelle*

[Konstitucionālajai tiesai], vai minētais 8. pants ir saderīgs ar Konstitūcijas 10. un 11. pantu par vienlīdzības principu un diskriminācijas aizlieguma principu.

41 Savukārt *Cour constitutionnelle*, konstatējusi, ka ar Likumu par Eiropas apcietināšanas orderi ir vienīgi paredzēts valsts tiesībās transponēt Pamatlēmumu 2002/584, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Eiropas apcietināšanas orderis, kas izsniegts tāda notiesājoša nolēmuma izpildei, kas pieņemts aizmuguriski, neinformējot notiesāto personu par tiesas sēdes vietu un laiku, un kuru šī persona vēl var pārsūdzēt, ir uzskatāms par apcietināšanas orderi kriminālvajāšanai [...] Pamatlēmuma [2002/584] 5. panta 3. punkta izpratnē, nevis par apcietināšanas orderi brīvības atņemšanas soda izpildei vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa piemērošanai šā paša pamatlēmuma 4. panta 6. punkta izpratnē?

- 2) Vai, ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts noliedzīgi, šā paša pamatlēmuma 4. panta 6. punkts un 5. panta 3. punkts ir interpretējami tādējādi, ka saskaņā ar tiem dalībvalstīm nav atļauts personas, kuras dzīvesvieta atrodas to teritorijā un attiecībā uz kuru pirmajā jautājumā izklāstītajos apstākļos ir izsniegts apcietināšanas orderis brīvības atņemšanas soda izpildei vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa piemērošanai, nodošanu izsniegšanas valsts tiesu iestādēm pakārtot nosacījumam par to, ka šī persona ir nogādājama atpakaļ izpildes valstī, lai tajā izciestu tādu brīvības atņemšanas sodu vai lai tajā tai tiktu piemērots tāds ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kuri attiecībā uz šo personu ir piespriesti izsniegšanas valstī ar galīgu nolēmumu?

- 3) Vai, ja uz otro jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši, minētie panti ir pretrunā [LES] 6. panta 2. punktam, konkrēti — vienlīdzības un diskriminācijas aizlieguma principam?
- 4) Vai, ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts noliedzīgi, šā pamatlēmuma 3. un 4. pants ir interpretējami tādējādi, ka saskaņā ar tiem netiek pieļauts, ka dalībvalsts tiesu iestādes atsaka Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, ja ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka, to izpildot, tiktu aizskartas attiecīgās personas [LES] 6. panta 2. punktā paredzētās pamattiesības?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

⁴² Ievadam, pirmkārt, jāpiebilst, ka saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 32. pantu to piemēro apcietināšanas ordera izpildes lūgumiem, kas saņemti pēc 2004. gada 1. janvāra, ar nosacījumu, ka izpildes dalībvalsts nav paziņojusi, ka lūgumus, kas attiecas uz nodarījumiem, kas izdarīti pirms 2002. gada 7. augusta, tā turpinās izskatīt atbilstoši līdz tam piemērojamajai izdošanas sistēmai. Lai arī pamata tiesvedībā aplūkojamais lūgums patiešām attiecas uz nodarījumiem, kas izdarīti pirms tam, Beļģijas Karaliste nav veikusi šādu paziņojumu. No tā izriet, ka šajā lietā minētais pamatlēmums ir piemērojams.

⁴³ Otrkārt, jāatgādina, ka nedz patvēruma lūguma, nedz bēgļa statusa piešķiršanas vai pakārtotās aizsardzības lūguma esamība nav neviens no minētā pamatlēmuma 3. un 4. pantā uzskaitītajiem Eiropas apcietināšanas ordera neizpildīšanas pamatiem.

- 44 Jautājumā, konkrētāk, par patvēruma lūgumu, ko kādas dalībvalsts kompetentajām iestādēm iesniedz citas dalībvalsts pilsonis, EK līgumam pievienotā Protokola Nr. 29 par patvērumu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem (tagad — LESD pievienotais 24. protokols) vienīgajā pantā tostarp ir noteikts, ka, ņemot vērā pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzības līmeni Eiropas Savienības dalībvalstīs, visos juridiskajos un praktiskajos jautājumos, kas saistīti ar patvēruma lietām, tās uzskatāmas par drošām mītneszemēm.
- 45 Tajā pašā ziņā jāpiebilst, ka kādas dalībvalsts pilsoņa iesniegts bēgļa statusa piešķiršanas vai pakārtotās aizsardzības lūgums neietilpst ar Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu (OV L 304, 12. lpp.), izveidotā starptautiskās aizsardzības mehānisma piemērošanas jomā.
- 46 Tādēļ apstākļi, ka *I. B.* kompetentajām Beļģijas iestādēm ir iesniedzis lūgumu piešķirt bēgļa statusu vai pakārtoto aizsardzību Direktīvas 2004/83 izpratnē, nav uzskatāms par būtisku saistībā ar atbildēm, kas sniedzamas uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem.
- 47 Treškārt, jānorāda, ka iesniedzējtiesa pamatojas uz pieņēmumu, ka tai ticis iesniegts lūgums izpildīt aizmuguriski taisītu spriedumu Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 1. punkta izpratnē. Tieši tai piekrīt vajadzības gadījumā izmantot iespējas, kas tai paredzētas šā pamatlēmuma 15. panta 2. punktā, lai šo jautājumu noskaidrotu. Katrā ziņā, Tiesai ir pienākums taisīt nolēmumu, ņemot vērā iesniedzējtiesas lūgumā izklāstītos lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus.

Par pirmo un otro jautājumu

- 48 Ar savu pirmo un otro jautājumu, kuri jāizvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktu un 5. panta 3. punktu var interpretēt tādējādi, ka aizmuguriski piespriesta soda šā pamatlēmuma 5. panta 1. punkta izpratnē izpildei izsniegta Eiropas apcietināšanas ordera izpildīšanu drīkst pakārtot nosacījumam, ka attiecīgā persona, kas ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents, tiek nogādāta atpakaļ uz šo valsti, lai vajadzības gadījumā tur izciestu sodu, kas viņai piespriests izsniegšanas dalībvalstī klātienē rīkotas lietas atkārtotas iztiesāšanas iznākumā.
- 49 Lai atbildētu uz šiem jautājumiem, jāpiebilst, ka saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 1. punktā paredzēto Eiropas apcietināšanas orderis var attiekties uz diviem gadījumiem. Tādējādi šis apcietināšanas orderis var būt izsniegts, pirmkārt, lai veiktu kriminālvajāšanu vai, otrkārt, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu vai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.
- 50 Lai arī Pamatlēmuma 2002/584 sistēmas pamatā ir savstarpējas atzīšanas princips, no tā 3.–5. panta izriet, ka šī atzīšana tomēr nenozīmē, ka izsniegto apcietināšanas orderi būtu absolūts pienākums izpildīt.
- 51 Pamatlēmuma sistēmā, kā izriet tostarp no tā pantos noteiktā, dalībvalstīm tiek dota iespēja īpašās situācijās atļaut kompetentajām tiesu iestādēm nolemt, ka piespriestais sods jāizpilda izpildes dalībvalsts teritorijā.

- 52 Tā tas ir it īpaši saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktu un 5. panta 3. punktu. Attiecībā uz abiem tajā paredzētajiem Eiropas apcietināšanas ordera veidiem šo noteikumu mērķis tostarp ir piešķirt īpašu nozīmi iespējai vairot meklētās personas sociālās rehabilitācijas iespējas (skat. tostarp 2009. gada 6. oktobra spriedumu lietā C-123/08 *Wolzenburg*, Krājums, I-9621. lpp., 62. punkts).
- 53 Nekas neliecina, ka Savienības likumdevējs būtu vēlējies šo mērķi neattiecināt uz personām, kuras tiek meklētas, pamatojoties uz aizmuguriski taisītu notiesājošu nolēmumu.
- 54 Pirmkārt, tiesas nolēmums, kas taisīts aizmuguriski, attiecīgo personu nezaicinot personiski vai kā citādi neinformējot par pieņemamā nolēmuma tiesas sēdes laiku un vietu, ietilpst Pamatlēmuma 2002/584 piemērošanas jomā; konkrēti, tā 5. panta 1. punktā ir paredzēts, ka šāda nolēmuma rezultātā izsniegta apcietināšanas ordera izpildi drīkst pakārtot garantijai, ka attiecīgajai personai būs iespēja lūgt lietas atkārtotu iztiesāšanu.
- 55 Otrkārt, tādēļ vien, ka minētajā 5. panta 1. punktā aizmuguriski taisīta nolēmuma rezultātā izsniegta apcietināšanas ordera izpilde ir pakārtota šādai garantijai, pamats vai nosacījums, kas paredzēti attiecīgi Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktā un 5. panta 3. punktā, lai vairotu meklētās personas sociālās rehabilitācijas iespējas, šāda veida orderim never kļūt nepiemērojams.
- 56 Gadījumā, ja pamata tiesvedībā apcietināšanas ordera pamatā esošais aizmuguriski taisītais notiesājošais spriedums nebūtu kļuvis izpildāms, nodošanas mērķis tieši būtu

ļaut īstenot kriminālvajāšanu vai rīkot atkārtotu iztiesāšanu, proti, veikt nodošanu kriminālvajāšanai, kā paredzēts Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā.

- 57 Ievērojot, ka persona, kura ir tikusi notiesāta aizmuguriski un kurai joprojām ir iespēja lūgt atkārtotu iztiesāšanu, ir situācijā, kas pielīdzināma tai, kurā ir persona, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis kriminālvajāšanai, neviens objektīvs iemesls neliedz Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 1. punktu piemērojušai izpildes tiesu iestādei piemērot tās 5. panta 3. punktā minēto nosacījumu.
- 58 Turklāt šāda interpretācija ir vienīgā, kas pašreiz nodrošina faktisku iespēju vairot sociālās rehabilitācijas iespējas tādas izpildes dalībvalstī dzīvojošas personas gadījumā, kura, būdama notiesāta ar vēl neizpildāmu tiesas nolēmumu, var tikt atkārtoti tiesāta izsniegšanas dalībvalstī.
- 59 Visbeidzot, kā to uzsvērusi tostarp Zviedrijas valdība, minētā interpretācija turklāt ļauj panākt, ka aizmuguriski notiesāta persona netiek spiesta atteikties no atkārtotas iztiesāšanas izsniegšanas dalībvalstī, lai panāktu, ka viņu notiesājošais nolēmums saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktu tiktu izpildīts dalībvalstī, kurā tā dzīvo šā pamatlēmuma attiecīgo noteikumu izpratnē.
- 60 Kā apgalvojušas arī visas dalībvalstis un Eiropas Komisija, kuras ir sniegušas apsvērumus par pirmo jautājumu vai pirmo un otro jautājumu, no tā izriet, ka izpildes dalībvalstij ir ļauts *I. B.* situācijai līdzīgā situācijā esošas personas nodošanu pakārtot Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 1. un 3. punktā paredzēto nosacījumu kopīgai piemērošanai.

- 61 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo un otro jautājumu jāatbild, ka Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punkts un 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja attiecīgā izpildes dalībvalsts šā pamatlēmuma 5. panta 1. un 3. punktu ir transponējusi savās valsts tiesībās, aizmuguriski piespriesta soda šā pamatlēmuma 5. panta 1. punkta izpratnē izpildei izsniegta Eiropas apcietināšanas ordera izpildīšanu drīkst pakārtot nosacījumam, ka attiecīgā persona, kas ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents, tiek nogādāta atpakaļ uz šo valsti, lai vajadzības gadījumā tur izciestu sodu, kas viņai piespriests izsniegšanas dalībvalstī klātienē rīkotas lietas atkārtotas iztiesāšanas iznākumā.

Par trešo un ceturto jautājumu

- 62 Trešais un ceturtais jautājums faktiski ir uzdoti tikai gadījumā, ja uz pirmo un otro jautājumu sniedzamās atbildes rezultātā tādos apstākļos kā pamata tiesvedībā esošie izpildes tiesu iestāde nedrīkstētu attiecīgās personas nodošanu pakārtot nosacījumam, ka tā tiek nogādāta atpakaļ izpildes dalībvalstī.
- 63 Tā kā, atbildot uz pirmo un otro jautājumu, Tiesa ir atzinusi šo iespēju pakārtot nodošanu Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā paredzētajai garantijai, uz trešo un ceturto jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ⁶⁴ Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtnā palāta) nospriež:

Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm 4. panta 6. punkts un 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja attiecīgā izpildes dalībvalsts šā pamatlēmuma 5. panta 1. un 3. punktu ir transponējusi savās valsts tiesībās, aizmuguriski piespriesta soda šā pamatlēmuma 5. panta 1. punkta izpratnē izpildei izsniegta Eiropas apcietināšanas ordera izpildīšanu drīkst pakārtot nosacījumam, ka attiecīgā persona, kas ir izpildes dalībvalsts pilsonis vai rezidents, tiek nogādāta atpakaļ uz šo valsti, lai vajadzības gadījumā tur izciestu sodu, kas viņai piespriests izsniegšanas dalībvalstī klātienē rīkotas lietas atkārtotas iztiesāšanas iznākumā.

[Paraksti]